

Skuggor

Tårtbiten välte på tallriken. Anders suckade tyst och lade undan tårtspaden. Gustavsson nickade medlidsamt innan han tog upp den. Hans kavaj stramade över magen och man kunde se en fläck på kragen. En rest från någon annan begravning tänkte Anders, för annat användes nog inte kavajen till i Gustavssons ålder.

Han sjönk ned på sin stol i mitten av den lilla serveringsalen. I bakgrunden kunde han höra begravningsfirman försiktigt plocka rätt efter sig ute i kapellet. Lyfte han på blicken något kunde han genom fönstret på andra sidan rummet se toppen av den lilla grävmaskinen som just nu höll på att täcka hans fars sista viloplats. Med en ny suck tog han en bit av jordgubbstårtan och stoppade in den i munnen för att tugga den och svälja. Så fortsatte det mekaniskt medan han nickade åt de knappt tjugotal sörjande som lågmält framförde sina kondoleanser.

Tillställningen var snart över och han klev ut i aprilvädret och drog jackan tätare runt sig. Prästen stannade upp intill honom för att återigen beklaga och undrade om det var något mer han kunde göra för honom samtidigt som han sneglade mot sin bil. Anders svalde alla tankar han hade om Gud och hans nåd och bedyrade att allt var bra.

Han ärvde ett välskött jordbruk och hade släkt och vänner som brydde sig om honom. Hade man det inte bra då? Den tomheten som var hans hem var svaret. Ingen väntade på honom annat än hunden. Gustavssons son hade skaffat sig en kvinna från filipinerna som nu väntade deras första barn. Kanske skulle det vara något för honom hade Gustavsson sagt, men det kändes inte rätt, skulle det inte grunda sig på kärlek? Prästen väckte honom från hans tankar med en klapp på axeln innan han med raska steg försvann mot bilen.

Anders följde bilen medan den försvann bort mot prästgården. Ensam kvar på parkeringen stod nu bara en Toyota Hilux från 92. Hans rostiga men odödliga trotjänare. Dörren gnekade betänkligt när han öppnade den och satte sig bakom ratten. Lukten av far fanns där och han knep igen ögonen för en stund. Minnesbilderna från hans sista tid liggande i sin säng rosslande och kvidande kom tillbaka. Nådefull Gud? Bibeln som låg där tummad och nött på sängbordet intill och de oändliga timmar han hade spenderat på de hårda bänkarna i det lilla kapellet hade inte gett honom en värdig död. Anders vred om tändningen och bilen hoppa till då han med en rivstart lämnade parkeringen.

Brant, en schäfer på tre år, mötte honom vid ytterdörren och viftade med svansen medan han tryckte sin nos mot hans mage. Anders strök med handen över huvudet och föste sedan milt undan honom. I köket bredda han ihop några smörgåsar och fyllde ett glas mjölk som han ballaserade på en bricka in till vardagsrummet där han sjönk ned i soffan framför teven. Snart somnade han med en halväten smörgås i sin hand.

Det var fortfarande mörkt ute då han vaknade. Något hade stört honom och han kände en olust då han reste sig ur soffan för att kika ut genom fönstret. Gryningen bildade en smal remsa med ljus längst horisonten. Han hade sovit i mer än 14 timmar. Hanteringen av sorgen och planeringen av begravningen hade helt upptagit hans tid de tolv dagar som gått från hans fars död. Det hade inte blivit många timmars sömn. Men nu när allt var över så slappnade han äntligen av. Egil på begravningsfirman hade sagt att tiden och mödan man lägger ned på att få sin närstående i graven är i sig läkande. Något Anders hade fnyst åt, men nu fanns det en sanning i det.

Han strök sig över skäggstubben och tittade ned på sin skrynkliga skjorta. En snabb dusch och sedan måsta han börja med vardagen igen. Vårbruket stod inför dörren och den här gången var han själv med den. Inte för att det var något problem. De senaste åren hade det varit han som utfört det praktiska, medan far tagit hand om administrationen. Åldern och en tia hade satt

stopp för allt fysiskt arbete några år tidigare och det var då de hade slaktat ut mjölkorna. Men det som bekymrade honom nu var hur han skulle hinna att sköta bokföring, beställa hem utsäde och gödsel och planera växtföljden på åkrarna för året.

Vatten droppade fortfarande från hans tjocka bruna hår när han stod lutad mot handfatet. Några gråa stänk hade börjat att synas runt tinningen, men annars var det som när han var ung. Han gav sig själv ett bistert leende och såg hur hans väderbitna ansikte färades. Med en suck gick han ut till köket och snodde ihop en frukost som han åter balanserade på en bricka medan han försvann uppför den knarrande trappan till fars arbetsrum. Det gamla vackra skrivbordet var något för låg för honom och pinnstolen kändes hård. Här hade Anders och hans fokus på teknisk utveckling inte fått fäste, utan allt hanterades på gammaldags vis med liggare som stod prydligt uppställda på hyllan intill det gamla skrivbordet. Där fanns bokföringen, lagerliggaren och åkerliggaren.

Den enda gången han kunde minnas att hans timide far hade skällt på honom var den gång som han tagit ned åkerliggaren. Det minnet satt hårt fastetsad i hans minne och det hade tagit länge innan förhållandet dem emellan blivit som förr igen. Men det var något med en fras han hade använt den gången. *Dra inte olycka över dig*. En konstig fras som blev än märkligare med hans timide fars stränga röst. Från då var uppdelningen tydlig. Anders förväntades sköte de praktiska och Far skötte planeringen.

Han sträckte sig efter bokföringen och bläddrade fram till senaste noteringen. Då de numera hade en byrå som skötte det ekonomiska, så var det mer för syns skulle än något direkt nödvändigt. Han log brett när han såg det sjusiffriga talet på företagskontot. Det fanns medel för att utveckla och förbättra utan att sänka deras kredit. Nöjd med det ställde han tillbaka den på hyllan igen. Handen snudda vid åkerliggaren, men minnet från deras gräl fick honom att ta ned lagerliggaren i stället. Han drog kort efter andan när han såg sin fars prydliga handstil om än lite darrig. De var tre veckor gammal. Här fanns alla behov noga redovisade för året med de korta men tydliga *beställt* efter varje rad. Tanken att hans far med sina smärtor hade kämpat sig upp och lagt beställningarna inför vårbruket gav honom en klump i halsen och han drog irriterat med fingret under ögat.

Handen darrade lätt när han lyfte kaffemuggen och tog en ny klunk. Nu var det slutligen åkerliggarens tur. När han tog tag i den ramlade det ur ett förseglat brev med hans namn. Han kände igen sin fars handstil och såg på det för en stund. Det knöt sig i bröstet. Just nu orkade han inte läsa något från sin far, det var för nära och han stoppade det i lådan. Han tog åter tag i åkerliggaren och den landade på skrivbordet och han slog upp första sidan. Far hade limmat in kartunderlaget från lantmäteriet där han ritat och färgat in deras åkrar och gett dem de unika numrering som han så väl kände igen. Totalt närmare 125 hektar åkermark. Varje efterkommande sida berörde just en av dessa åkrar där man bokfört år efter år vad för odling man bedrivit, mängde utsäde, gödsel, jordmån och utfall. Här fick han sin andra överraskning. Far hade planerat in växtföljden för de närmaste sju åren och eftersom han bläddrade så såg han att samtliga åkrar var planerade. Han log.

Leendet stelnade något när han slog upp sidan efter det han trodde var sista åkern. Där fanns en till åker angiven med endast texten skuggor och där under satt en till karta fastlimmad. Han studerade den och såg en avlång åker som hägnade av en udde med en skog och en fastighet intill en halvmåneformad sjö. Kartan var gammal och det var svårt att se fastighetsbeteckningen. Den såg bekant ut. Kunde det vara Svartvattnet han såg. Han lyfte på blicken och såg ut genom fönstret bakom skrivbordet. Nedanför deras åkrar bredde skogen ut sig och tycktes sträcka sig ut i fjärran, men långt där borta kunde man faktiskt se ett hustak.

Det var märkligt, men under alla de år han bott här så hade han aldrig varit bort mot Svartvattnet. Det fanns en gammal skogsväg som nästan var igenväxt som ledde dit, men så länge han kunde påminna sig så hade det aldrig talats om några bärmarker, eller bytesdjur däråt.

Det var deras skog som sträckte sig bortom åkrarna, men marken var blöt och full av sten och dög inte för skogsbruk, så den hade fått vara som urskog, något som gillats av naturvårdsverket. Hade de en åker där? En som måste vara några hektar stor om han förstod skalan rätt.

Han vände på bladet och där fanns noteringarna för åkern. Varje år stod det endast plöjning med datum i slutet av juni, vilket var konstigt. Han fingrade på liggaren en stund. Kunde det vara för att den var så blöt, men varför bara plöja och inte bruka den?

Solen höll på att gå ned och han spolade fram varmt vatten i kranen för att sedan gnida in händerna med tvål för att föröka få bort oljan. Han sneglade mot såmaskinen som låg i delar på golvet i maskinhallen. Det var ett större ingrepp, men han skulle hinna få ihop den i tid för sådden, om nu delarna kom i tid. Sedan epidemin så var leveranserna inte lika säkra som förut, men leverantören hade lovat att han skulle få det i tid. Han torkade av sina händer och såg ut över vagnhallen. En Volvo hjullastare årsmodell 2014 stod intill den nya Valtran med senaste GPS-tekniken. Bakom den, nästan som om den skämdes, stod en gamla John Deer från tidigt sjuttital med den fyrskäriga plogen hängande där bak. Fadern hade hållit fast vid den, trots att den bara stod där som ett minne från förr. Anders kunde inte påminna sig senast han sett den i drift. Den skulle få leva kvar ett tag till, men med tiden skulle den måsta ge plats för framtiden i vagnhallen.

För första gången sedan fadern dog kände sig Anders avslappnad när han sjönk ned i soffan framför teven med en tallrik med gröt och några mackor. När han ställde ned den tomma tallriken smög sig funderingarna kring åkern vid Svartvattnet på honom och han reste sig för att ta trappan upp till arbetskammaren igen. Han tände skrivbordslampan och sjönk ned på pinnstolen. Åkerliggaren låg kvar på bordet och han vek upp sidan där noteringarna om åkerlappen stod. Datumet skilde inte mer än någon dag från varandra från år till år och han förstod att det rörde sig omkring midsommar. Så länge som han mindes så hade han tillbringat midsommarveckan hos sin farbror och hans familj i deras stuga. Det var den återkommande semestern han hade haft från ett tufft vårbruk, men far hade aldrig velat följa med. Det var något groll med farbrorn. Hade han passat på att plöjt åkerlappen vid Svartvattnet medan han var borta? Och gården, vems var den? Han lyfte blicken och såg ut mot fönstret, men ljuset från skrivbordslampan speglade sig i det mörka fönstret, så han släckte den. Sakta, eftersom ögonen vände sig, så kunde han se skogen bortom åkrarna och där, om han lyfte blicken, kunde man se konturerna av ett tak. Han sträckte sig efter kikaren som alltid hade stått längst upp på hyllan intill. Efter några försök kunde han nu se konturerna tydligare. Gammalt tegeltak kunde anas i skymningen och en fönsterkupa. Han skulle precis ställa undan kikaren när något glimmade till. Ett ljus tycktes fladdra till. Han justera skärpan medan bilden dansade runt i hans darrande hand. Där var den igen. Något lös i fönstret till takkupan. Han lät kikaren sakta sjunka ned mot bröstet för att åter höja den igen, men nu såg han inget.

Den natten sov han oroligt. Det fladdrande ljuset återkom och runt det ett ogenomträngligt mörker, som om det kapslade in ljuset. Han vaknade med ett bankade hjärta och Brant stod intill hans säng och gnydde. Hjärtat lugnade sig sakta medan han strök hundens huvud. Siffrorna på mobiltelefonen visade fem på morgonen. Han suckade och tände sänglampan och satte sig upp. Brant viftade på svansen, men gnydde oroligt. Han kände nog av att far inte fanns i huset längre. Anders drog hunden tills sig och borrhade in sitt ansikte i hundens mjuka päls. Han kände tungan mot halsen och skrattade till. Det var första gången på två veckor.

Hjärtat kändes lätt när han tog sig ned till köket och började plocka fram frukost. I dag skulle han ta fyrhjulingen och inspektera åkrarna och se vilka som börjat att torka upp. Han bläddrade fram Netflix och valde en av serierna han följde och började sleva i sig frukosten.

Väl ute i vagnhallen öppnade han porten och startade fyrhjulingen. Gryningsljuset började leta sig upp på himmelen när han svängde ut på byvägen för att ta sig till de södra åkrarna. En natt resa på 7 km och han kände hur han rös av den kyliga vinden.

Klockan var närmare tre på eftermiddagen när han återvände till gården. Nu var det de tre åkrarna nedanför huset kvar, men först skulle han äta en stadig middag då han endast fått i sig två smörgåsar och kaffe efter frukosten. Våren låg enligt hans uppfattning en vecka före normal tid och han skulle kunna ta sig ut och börja vårbruket på de södra åkrarna till veckan, men åkrarna nedanför skulle nog dröja.

Snön låg kvar som fläckar på den nedre av åkrarna, den som låg närmast skogen. Han klev runt och kunde känna det sugande känslan varje gång han lyfte på fötterna. Minst två veckor innan den kunde bära en traktor. Ett bröländande ljud fick honom att lyfta blicken mot himmelen. Ett sträck med svanar passerade ovanför honom i riktning mot norr. Han sänkte blicken och den fastande på öppningen i skogen där den gamla skogsvägen till Svartvattnet började. Han vände sig om och gick med bestämda steg mot fyrhjulingen.

Känslan att svänga in på den gamla skogsvägen och in i urskogen gav en trolsk känsla, nästan som att åka in i en tavla av John Bauer. Skogsvägen var nästan igenväxt av sly, men han kunde tydligt se skador från ett motorfordon som kört fram här. Förmodligen John Deer och inte Valtran, även om den nog skulle kunna krängla sig fram här om det krävdes.

Det tog närmare trettio minuter att kränga sig fram på skogsvägen innan han slutligen nådde fram till öppningen och en åker uppenbarade sig som sträckte sig från ena stranden tvärs över den stora udden till nästa strand på Svartvattnet. Han förstod namnet på sjön. Den låg där alldeles stilla, knappt berörd av de vindar som lekte i träden. Men det var vad han såg på andra sidan åkern som fick honom att höja på ögonbrynen. Om träden i urskogen var gamla och knotiga, så var den skogen han såg på andra sidan uråldrig. Träden var krumma, tyngda av sin ålder och täckta av mossa. Han såg en öppning där en väg upp till huset fortfarande skymtade och på håll kunde man se det gråa huset.

Han bet sig i läppen, men tittade ned på plogfårorna i stället. Här och var hade det skjutit upp skott. Han böjde sig ned och tog en näve av den blöta jorden och malde den mellan fingrarna. En mer välmående jord hade han inte känt. Här skulle det växa utan gödsling om man så önskade. Var det här verkligen deras åker? Det var han tvungen att ta reda på, men varför skulle annars Far plöja den, men varför så sent och varför inte använda den? Var det för att det var svårt att ta sig dit med utrustningen? Han såg uppför skogsvägen han kom ifrån. Det skulle kunna vara möjligt att använda resten av veckan till att bättra på vägen ned till Svartvattnet. Han satte sig på fyrhjulingen och tryckte in tändningen. Den hostade en stund för att sedan starta och med lite gas försvann han in på skogsvägen igen.

Maten var intagen och han bläddrade i tevenemyn då telefonen fick honom att hoppa till. Han vände sig aldrig vid den gamla fasta telefonens skrånande. Han reste sig mödosamt från soffan och tog sig in till köket där den gamla relikten stod på bänken. Han slet upp luren.

”Anders.”

”Hej Anders det är farbror Bertil.”

Anders suckade och sjönk ned på en av köksstolarna. Nu skulle ursäkterna komma.

”Hej Bertil.”

Det blev tyst för en stund, men Anders väntade tålmodigt ut honom.

”Ja, som sagt. Vi kunde ju inte komma på begravningen. Inte för att vi inte ville, men... Det passade inte just nu. Vi har mycket med vårt.”

”Hör här Bertil. Jag vet att ni av någon anledning inte kom överens, men jag hade förväntat mig att ni kunnat lägga det åt sidan vid graven ändå.”

Bertil harklade sig besvärat.

”Det är det jag måste tala med dig om. Vad har far din berättat för dig?”

”Om vad?”

”Om det som hände.”

Anders suckade.

”Bertil, jag vet inte vad du pratar om.”

”Har han inget sagt om Svartvattnet?”

Anders sträckte på sig.

”Svartvattnet? Vad menar du?”

En ljudlig suck.

”Din far var kanske lite besatt över Svartvattnet skulle man kunna säga.”

”Vad är det du säger. Varför var han besatt av Svartvattnet?”

”Jag vet inte hur jag ska förklara det, men när din far var tretton år blev han intresserad av en flicka i sin klass. Lite märklig en vill jag minnas. Höll sig mest för sig själv och pratade aldrig med någon. Men din far började prata med henne och med tiden växte det känslor mellan dem.”

”Men vem var hon?”

”Hon hette Sara och bodde tydligen i ett hus vid Svartvattnet. Jag vet inte så noga, jag var aldrig där, jag var ju bara en liten snorunge då. Men din far började smyga dit på kvällarna för att träffa henne, men en kväll kom han hem och var helt uppriven, helt otröstlig. Han hade förlorat sin nya jacka och far gav honom stryk, men vi fick aldrig ur honom vad som hänt. Efter det var det som han blev besatt av Svartvattnet.”

”Men på vilket sett blev han besatt?”

”Han utvecklade någon form av tvångssyndrom. Han kunde inte få stället ur sitt huvud.”

”Han plöjde deras åker?”

Det blev tyst för en stund.

”Ja, hur vet du det? Farsgubben blev helt galen då han upptäckte att grällen var borta hela dagen mitt i höskörden. Jag har aldrig sett din far få så mycket stryk som då. Han kunde knappt gå, men ändå gjorde han om det nästa år och året därpå. När han träffade din mor var vi säkra på att det skulle sluta, men det fortsatte. Din mor ledsnade och tog dig med till oss under midsommarveckorna.”

Anders kände hur han satt och gapade.

”Varför midsommarveckan?”

”Jag vet inte. Jag har försökt tala honom till sans, men då fräste han bara åt mig och babblade om gårdens välstånd hängde på det. Han var som helt från vettet.”

Anders blundade och såg sin timide och kloke far framför sig som nu framställdes som en galning. En vrede bubbla upp.

”Varför ringer du och snackar skit om honom? Han har knappt lagts i sin grav och du anklagar honom för att vara en galning.”

”Snälla Anders. Nej han var inte galen, inte på det viset, men... Jag kan inte beskriva det annat än att han var besatt av Svartvattnet. Jag kände bara att du behövde veta det.”

Anders smällde på luren. Han gled av stolen och ned på golvet där han blev liggande och tittade upp i taket. Det behöver målas gled genom hans huvud innan tankarna återgick till samtalet och vreden återkom. Han reste sig och gick till soffan igen där han blev liggande och frånvarande stirrade på teven. Många avsnitt av the office hann passera innan sömnen smög sig på och oron kom över honom.

Skuggorna böljade runt honom, men i dess mitt fanns det ett ljus som dallrade. Konturerna av en kvinna skymtade i det svaga skenet. Slanka former och ett böljande hår som lyste som en gloria runt hennes konturlösa ansikte. Hon sträckte sin hand mot honom.

Han vaknade med ett ryck och satte sig upp i soffan. Teven var i viloläge. Han såg på klockan och insåg att det var dags att kliva upp. Någonstans där bak i minnet kunde han skönja en kontur av någon, men det försvann.

Volvon startade och han petade in driven och började masa sig ut ur vagnhallen. I skopan låg både motorsåg och röjsåg med en bensindunk. Det var knepigt att ta sig över den blöta åkern, men slutligen stod han vid öppningen in till skogsvägen till Svartvattnet. Han klev ur och tog på sig skyddskläderna innan han drog i gång röjsågen och började bekämpa slyn runt vägen. Eftersom så använde han skopan på traktorn för att jämna till skogsvägen och så fortsatte han att långsamt arbeta sig inåt. I tankarna malde telefonsamtalet. Det stämde att far visat Svartvattnet ett visst intresse, men att han skulle vara besatt av det kändes märkligt. Kanske ägde de inte åkerlappen, men att far ände kände sig pliktskyldig att hålla åkern öppen. Det skulle förklara tidpunkten. Precis mellan vårbruket och sommarbruket. Men varför? Vem ägde Svartvattnet? Han plockade upp telefonen ur fickan och såg att han inte hade någon täckning. Tanken var att ringa lantmäteriet och ställa frågan, men det fick bli senare.

Dagen löpte på och han tog sig uppskattningsvis en tredjedel av vägen, han skulle hinna bli klar innan veckan var slut. Då skulle Valtran ta sig ned med den tiobladiga plogen. Det skulle vara över på någon timme eller två.

Hemma satte han sig vid datorn och startade en websida där han knappade in lantmäteriet. Han startade *min karta* och sökte reda på sin gård och zoomade ut och flyttade sig mot Svartvattnet. Han blev sittande och studerade bilden en stund innan han började inse vad han såg, eller inte såg. Där fanns ingen fastighet markerad, inte heller någon åker, utan skogen som han ägde fortsatte hela vägen ända ut på udden till den halvmånformade sjön. Han slog över till satellitbilden. Ett grått moln täckte större delen av Svartvattnet och udden. Han sjönk tillbaka i stolen. Den finns inte. Åtta hektar prima åkermark som inte finns. Inte för att han var någon som fuskade med arealen, men detta var mer än han kunde låta vara.

Han gjorde sig i ordning och gick och lade sig i god tid. Det var mycket som skulle hinnas med under veckan.

Regnet strilade ned och vindrutetorkaren gick för fullt. Det hade tagit närmare fem dagar att färdigställa upprustningen av skogsvägen. Han hade varit orolig när han svängt ut på åkern nedanför huset att den skulle vara för blöt, men marken hade hunnit torka upp. Han sänkte motorvarven när han närmade sig öppningen och gled majestätiskt in i John Bauers förtrollande värld. Sätets dämpning tog de ojämnheter som fanns kvar och efter trettio minuter var han framme intill åkern vid Svartvattnet. Försiktigt lät han valtran krypa ut över plogfårorna. Han sjönk ned men inte så han fastnade och han tog en vid sväng tillbaka till skogsvägen igen. Nu visste han att det skulle fungera att ta sig ned.

Väl vid skogsbrynet stannade han till. Något hade blänkt till i backspegeln och han vred på huvudet. Precis i den här vinkeln såg man rakt upp längst vägen genom den urgamla skogen på andra sidan åkern. Där längst borta såg man huset som en mörk skugga, men något hade glimmat till. Han tittade i backspegeln igen och den var perfekt riktad mot huset. Han kände en rysning. Med ens tryckte han på gasen och lät Valtran vårdslöst skumpa in på skogsvägen igen. Det tog några minuter innan han började lugna ner sig och lättade på gasen. Vad var det som hade hänt? Sedan kom skammen över honom. Solen måste ha blänkt i något på det gamla huset och han hade blivit helt till sig.

När han svängde in på gården igen såg han Gustavssons bil parkerad intill huset och han stannade Valtran. När han kom in i huset satt Gustavsson redan vid köksbordet läsandes tidningen.

“Hej Gustavsson.”

Han studsade till och vred på sig med en grimas. Diskbråcket hade inte läkt.

“Se där är den förlorade sonen. Det var länge sedan vi såg dig på byn, så jag tänkte titta till dig.”

Anders log medan han började fylla kaffebryggaren.

“Det går ingen nöd på mig. Jag är bara mitt i vårbruket.”

“Det är väl knappast tort på åkrarna för det.”

“Nej, men jag har jobbat med att röja vägen ned till Svartvattnet.”

Gustavsson rynkade pannan.

“Svartvattnet, varför då? Den skogen duger väl inte till något?”

Anders plockade fram kaffekoppar och stoppade in ett par frysta bullar i mikron.

“Säg mig Gustavsson, vilka bodde nere vid Svartvattnet?”

“Bodde?”

“Det står ett hus där ute på udden. Vem bodde där?”

Gustavsson strök sig över skägget.

“Står det ett hus där?”

“Ja, far blev tydligen kär i flickan som bodde där. Vad vet du om det?”

Gustavsson skakade på huvudet.

“Din far var åtta år äldre än mig, så om han blev kär i någon flicka innan mor din så vet inte jag vem det var och att någon bott nere vid Svartvattnet känner jag inte till. Är det inte bara skog där?”

Anders studerade Gustavsson en stund innan mikron plingade till och han plockade ut bullarna.

“Det står ett hus där i alla fall.”

Gustavsson skakade på huvudet.

“Jag vet inget om något hus där.”

Anders såg de röda lyktorna på Gustavssons bil försvinna längst byavägen medan han funderade på om Valtran skulle ställas undan eller om den kunde få stå ute i natt. Det blev det senare. Han gick in och duschade för att koka sig lite gröt. Han tvekade en stund innan han sprang upp på vindan och landade på pinnstolen. Med sig hade han sin dator som han vek upp och startade. Det var något som han tänkte på. Varför midsommarveckan? Han vek upp liggaren och bläddrade fram till åkern med namnet Skuggor och började i tur och ordning söka på datumerna bakåt. Det tog inte mer än tio inknappningar innan han insåg att det var midsommarsolståndet.

Han tuggade på en smörgås medan han såg ut i mörkret utanför fönstret för att stanna till i tuggandet. Där var det igen. Ett svagt sken i fjärran där Svartvattnet låg. Håret på armarna reste sig och han fick stryka sig några gånger för att få dem att lägga sig. Han såg upp igen och nu var skenet borta. Febrilt försökte hjärnan hitta en förklaring. Det var halvmåne och få moln på himmelen. Det är något som ljuset från månen reflekterades mot. Han kände ändå hjärtat bulsa.

Den natten slängde han sig av och an i sängen. Ljuset fanns där och slutligen vaknade han svettig med bultande hjärta. Det var fortfarande mörkt. Tankarna landade hos samtalet med Gustavsson. Där fanns ett hus och en stor åker, tillräcklig för att föda en familj, men varför minns inte Gustavsson något? Sedan slog det en tanke. Den gamla skolan fungerade som möteslokal då folketshus brann upp för nära tjugo år sedan. I hallen in till de båda lektionssalarna hängde det fotografier ända från 30-talet på skolklasserna. Hon borde finnas där.

Nästa dag stannade han till vid skolan. Det stod redan två bilar på den lilla parkeringen till den gamla skolbyggnaden. Han drog sig till minnes en affisch på den lilla ICA-butikens anslagstavla om en inbjudan till lunch för de äldre. Det gnekade betänkligt från entrédörren när han drog upp den. Han sparkade av sig leran från stövlarna innan han klev in i den lilla hallen och öppnade dörren med glasrutan som ledde in till skolkorridoren. Där hängde mer än hundra skolfoton längst korridorens vägg. Han själv fanns på sex av dem.

Han stannade till och började fundera. Hans far blev 92 år gammal, då borde han varit 13 år. Han lade pannan i djupa veck medan han log. Han såg sin mattelärare framför sig skakande på huvudet. Slutligen tog han fram telefonen och öppnade miniräknaren. 1944. Han skakade lätt på huvudet medan han följde skolfotona ned längst korridoren. Han stannade vid rätt årtal och såg att det hängde sju foton. Hela folkskolan. Han borde ha gått i sista klass och Anders böjde sig fram och började syna av fotot, men ingenstans fanns hans far. Han läste den bleka texten för vardera namnet på eleverna och mycket riktigt, hans far var inte med. Längst ned stod det frånvarande och där fanns han, men inte Sara. Han sökte igenom de andra fotografierna utan att finna henne.

Det skramlade till i hallen och den första lunchgästen klev in och försvann in till kapprummet innan matsalen. Anders vägde en stund på hämlarna medan han tänkte. En ny smäll i dörren och en krum liten kvinna stannade till för en stund. Hon såg in i skolkorridoren och mötte Anders blick och nickade mot honom. Han slängde en snabb blick på en brett leende flicka på samma foto som hans fars klass. Hanna. Han vinkade på henne och hon rynkade de grå buskiga ögonbrynen medan hon långsamt tvingade upp dörren in till korridoren.

“Se, här står en Anders och funderar.”

Hon stödde sig mot källan medan hon haltade sig fram till honom och såg på klassfotot.

“Han är inte där, far din?”

“Nej, han är inte där.”

Hon rynkade pannan.

“Undra om han inte var sjuk i kikhostan.”

“Så kan det ha varit, men det saknas en till på fotot.”

Hon böjde sig närmare och synade av de nio eleverna. Skakade sedan på huvudet.

“Nej, vi var aldrig fler än tio i klassen.”

“Men Sara är inte med.”

“Vilken Sara?”

“Hon som bodde nere vid Svartvattnet.”

Hanna skakade lätt på huvudet.

“Inte bodde det väl någon nere vid Svartvattnet.”

“Men var bodde hon då?”

“Vem?”

“Sara. Du kanske inte kommer ihåg henne.”

Hanna knep ihop ögonen.

“Nej min kära Anders, jag må vara gammal och har en kropp som sviker mig, men hjärnan är det inget fel på. Jag kan rabbla alla som har bott eller bor här i byn och någon Sara kan jag inte minnas.”

Med de orden klappade hon honom på armen och började gå tillbaka till matsalen.

Han stod och betraktade skolfotot innan han började läsa på alla korten bakåt i tiden. På de övriga sex årgångarna hittade han sin far, men ingen Sara.

När han rullade in på gårdsplanen igen kändes huvudet tomt, men den enda slutsats han kunde dra var att hans farbror kommit ihåg fel namn. Efter en snabb lunch antrades Valtran och plögen häktades på och han försvann i väg mot de södra åkrarna.

Han gled in i vårbrukets oändliga loop med tidiga mornar och sena kvällar. Han kunde känna Valtrans gungande när han låg i sängen för några timmars sömn innan allt började om igen. Det plöjdes, harvades och såddes enligt den plan hans far lagt upp för honom. När han slutligen rullade ut på åkerlapparna nedanför huset passerade han öppningen in till Svartvattnet. Känslan från snart tio dagar sedan då han testat skogsvägen var försvunnen. Han skulle så korn på de åtta hektaren. Även om han inte var ägare till den, så var det skam att låta den stå i träda.

Solen började leta sig ned bakom trädtopparna när han började vagga sig genom skogen ned mot Svartvattnet. Brant satt vid hans sida med tungan hängande ut genom munnen. Bättre sällskap kan man inte få av något fruntimmer hade hans far sagt. Det är möjligt, men nog saknades det något i alla fall.

De vaggade ut på åkern och Anders fällde ned plogen och började den mödosamma färden längst långsidan. Det mörka vattnet låg lika spegelblankt som senast. Ingenstans såg man något vak, utan den var som en glasskiva. Det var som inte ens solen klarade av att speglas i den. Han nådde slutet av åkern och vände håll. Så fortsatte det i sakta mak medan han närmade sig skogen på andra sidan. Brant gnydde och krafade på dörren. Anders log och öppnade. Utan att tveka hoppade Brant ut och försvann i ett sträck längst åkerkanten.

Vaggandet fortsatte fram och åter mellan sjökanterna medan Brant sprang bredvid. Nu var det endast några varv kvar innan han skulle vara klar för dagen. Plötsligt hördes ett tjut från Brant och Anders trampade ned bromsen. Han vred på sig för att se vart hunden var. Något rörde sig i skuggorna från den urgamla skogen, haltande linkande, för att ramla ihop och ställa sig upp. Anders reste plogen och tryckte på gasen medan han gjorde en sväng för att möta hunden. Han försvann in i skuggorna från den urgamla skogen medan han styrde mot Brant. En kyla kom krypande in i traktorn som plötsligt började hosta och hacka. Flera larmsymboler tändes på konsolen och Anders såg frågande på dem, för att sedan titta upp mot Brant som kommit ut i ljuset på åker igen där han lagts sig. Anders vred på ratten och tog sig hackande ut mot hunden. Solen sista strålar träffade honom igen och kylan försvann. Traktorn hostade till igen för att sedan rulla vidare helt obehindrat. Larmen slocknade med ens.

Han bromsade in vid Brant som nu kippade efter andan. Han hoppade ned och skynda sig fram till hunden och började undersöka honom. Det fanns inga synliga sår eller benbrott. Det måste ha varit ett ormbett. Han lyfte hunden som gnällde till och lade in honom i hytten. Han kopplade av plogen och trampade ned gasen på Valtran som gjorde ett hopp framåt. Brant gnydde medan de gungade fram på plogfårorna innan de nådde skogsvägen och vek in. I ögonvrån såg han backspegeln och vägen upp mot huset på andra sidan åkern. Nu först slog det honom hur märkligt det var att vägen fortfarande fanns där, eller hade hans far hållit den öppen också? Det glimmade till igen från huset och han vred på huvudet. Där i fönstret till takkupan var det något som lös. Det varade endast för några sekunder innan han kände hur Valtran vek sig åt höger. Komponerat av några väl valda ord lyckades han få upp traktorn på den lilla vägen igen.

Brant hade legat och gnytt hela resan till veterinärstationen fyra mil bort. Anders smällde igen dörren på Toyotan och småsprang med hunden i famnen. Han möttes i dörren av en djurskötare som hjälpte honom in till undersökningsrummet. Veterinären dök upp och började undersöka Brant. Anders sjönk ned på stolen intill medan det togs prover och röntgades. Man konstaterade snabbt att det förmodligen inte var frågan av ett ormbett, men han fick en serumspruta i alla fall. Med tiden somnade Brant och de blev lämnade själva i undersökningsrummet medan man inväntade provsvar och tittade på röntgenplåtarna.

Efter närmare en timme återkom veterinären och satte sig ned i stolen mitt emot. Han såg sammanbiten ut.

“Vi har nu gått igenom de prover vi tagit och tittat på röntgenplåtarna.”

Han tystnade en stund.

“Det är så här när en hund kommer upp i åren. Vi ser ett flertal tumörer i hans kropp. Jag skulle tro att han levt sin tid.”

“Sin tid? Hur menar ni?”

“Man ser uppenbara förslitningar, tumörer och tydlig organsvikt. Ett tydligt tecken på åldrande. Jag måste säga att jag nog aldrig sett en så gammal hund.”

Anders skakade på huvudet.

“Men han är bara tre år.”

Veterinären rynkade pannan och rullade bak till datorn där han slog upp hundregistret. Han mumlade något för sig själv innan han återkom.

“Är ni säker på att det är samma hund?”

“Samma hund? Det är klart att det är samma hund. Han märktes här.”

Veterinären rynkade pannan.

“Det är omöjligt. Hunden visar tydliga ålderstecken.”

“Men?”

“Oavsett så är det oansvarigt att låta honom fortsätta lida.”

Anders klippte med ögonen.

“Ni måste låta honom gå, förstår ni?”

“Men han är bara tre år.”

Veterinären skakade långsamt på huvudet.

“Nej, han är döende av ålder. Ni måste ha förväxlat honom. Har ni haft fler hundar av samma ras?”

“Nej. Morsan var allergisk, så vi skaffade honom två år efter att hon gick bort. Det blir för två år sedan.”

“Var han en valp?”

“Nej, vi övertog honom från en släkting.”

Veterinären log vänligt.

“Se där har du svaret. De var nog inte helt ärliga med er.”

Anders såg ned på Brant som sov, men tycktes frossa till då och då. Han försökte minnas tillbaka, men kunde inte säkert säga hur det var. Insikten slog honom och sorgen från fars död kom tillbaka.

“Måste vi göra det nu?”

“Han har bara lidande kvar.”

Han klappade till jorden med spaden. Ett stilla vårregn föl över Brants sista viloplats under syrenen vid vägen. Hans favoritplats under varma dagar. Anders kände en avgrund inom sig. Nu var han själv på gården. Redan här och nu beslutade han sig för att skaffa sig en ny vän så fort han var klar med vårsådden. Det lättade mörkret för en stund.

Klockan var närmare två på natten när han sjönk ned i sängen där tankarna nu började flyga och landade vid Svartvattnet. Brant som sprang bredvid traktorn fram och åter. Inget tecken på någon sjukdom eller åldrande. Vad var det som hade hänt där vid den gamla urskogen. Sedan kom tanken på felen på Valtran. Han påminde sig själv att ringa till försäljaren och höra sig för om vad det kunde vara.

Han vaknade med ett ryck. Solen låg direkt på hans ansikte. Han satte sig upp och formligen flög ut till köket. Detta var inte hans plan. Än var det mycket kvar att göra i vårbruket och redan hade han tappat flera timmar. Med en macka i handen hoppade han in i Valtran och startade. Han lekte med att strunta i Svartvattnet och fortsätta med sådden i stället, men de åtta hektaren prima åkermark frestade och dessutom stod plogen kvar där. Han skumpade i väg ned mot Svartvattnet.

Vinden fick de nyutspruckna bladen att svänga och mellan träden kunde han skymta ett rådjur. John Bauer-skogen var mer trolsk än någonsin. Han kom ut från skogen och följde spåren han gjort tidigare ut på åkern för att häkta på plogen igen. Det krävdes några försök, men slutligen satt den åter på plats. Solen låg in mot urskogen och hela åkern badade i solljuset. Tanken på Brant återkom och drog en skugga över honom för en kort stund, men fokusen på vårbruket jagade bort den. Han fortsatte arbetet med att plöja ned åkern.

Han hade passerat middagstid när han äntligen vände för att ta den sista vändan. Solen hade börjat krypa in bakom skogen och skuggorna från de knotiga träden hade börjat att leta sig in över åkern. Han gungade in i den första skuggan medan han studerade skogen som upplevdes nästan helt livlös. Några enstaka löv hade slagit ut på grenarna, men mest var det grågrön lav som hängde från dem. Traktorn hostade till och han kastade en blick på panelen där åter ett antal larm hade tänts för att åter slockna. Efter några sekunders stabil gång hostade den åter till och larmen återkom. Förbannat tänkte han. Mitt i vårbruket skulle hans knappt två år gamla traktor börja krångla. Han påminde sig själv att han skulle ringa återförsäljaren när han kom hem. Han passerade åter öppningen upp mot det gamla huset, men han hade undvikit att titta upp de tidigare vändorna. Nu kände han en stigande irritation över sitt obehag. Han vände blicken inåt och såg upp mot huset några hundra meter in. Det var askgrått och tegeltaket saknade några pannor. Med en rysning tittade han upp mot det svarta fönstret till vindskupan, men där var det bara svart. Några sekunder senare var han förbi och Valtran hostade till.

Slutligen nådde han kanten intill sjön som åter låg spegelblank. Det fanns något onaturligt över det. Inte en krusning eller vak. Valtran hade hostat till några flergångar med återkommande larm. Men nu gick den rent igen. Han lyfte plogen och följde åkerkanten tillbaka till skogsvägen hem. När han vek in kastade han en blick i backspeglarna. Han ryste till innan han såg det, som om han redan visste. Där var skenet i fönstret igen, bara för någon sekund innan han skymdes av några träd. En solkatt skapad av skymningssolen.

Han nådde gården utan någon som helst problem med Valtran och han sköt bort samtalet till leverantören medan han ställde bort plogen. Telefonen vibrerade i fickan och han såg på klockans skärm att det var Farbror Bertil. Han kände ett stygn av dåligt samvete efter att han blivit så upprörd över deras samtal om far. Han tryckte på svara på peltorkåporna.

“Anders.”

“Hej Anders, det är Bertil.”

Rösten var överdrivet hurtig. Fler som kände dåligt samvete tänkte Anders.

“Hej Bertil. Hur är det med er?”

“Tack bra. Vi har haft barnbarnen på besök, men nu har vi haft ett par dagar då vi kunna vila ifatt.”

Anders log när han tänkte på de båda energiknippena till flickor som var deras barnbarn.

“Det är bra att de håller er rask och rörliga.”

Ett kvävt skratt hördes.

“Det ska gudarna veta. Hur går det för dig?”

“Precis klar med vårplöjningen av det som var kvar från hösten och ska precis börja med sådden.”

“Just det ja. Du ligger i fas.”

“Skulle vilja säga att vi är en vecka tidigare i år från i fjol.”

“Vi får hoppas på en fin sommar då.”

“Som vanligt. Ska bli extra roligt att se vad för skörd man kan få ut av åkern vi Svartvattnet.”

Det blev helt tyst i luren för en tid och Anders skulle precis säga något när Bertil återkom.

“Vad har du gjort där?”

“En helt fantastisk åker. Bördigare jord har jag inte sett i mitt liv. Tänker inte ens gödsla den.”

Åter igen en tystnad.

“Visst skämtar du med mig nu?”

Nu var det Anders tur att tystna för en stund.

“Nej, jag skämtar inte. Jag vet att den inte är med i registret hos Jordbruksverket, men de behöver faktiskt inte alltid veta allt. Vi har aldrig fuskat med någon areal tidigare.”

Han hörde bara tunga andetag för en stund innan rösten återkom.

“Jag ringde egentligen för att höra om midsommarveckan. Kan vi räkna med dig?”

“Är jag bara klar med vårbruket så kommer vi.”

En kyla kröp upp för ryggen. Vi betydde han och Brant. Sorgen var plötslig och total och han behövde bromsa in traktorn. Han lyckade kväva en snyftning.

“Jag menar jag. Hunden har dött.”

“Vad säger du. Har han blivit påkörd?”

“Nej han var gammal, det var hans tur nu.”

“Gammal? Han är inte mer än tre år, det är väl ingen ålder på en hund?”

“Veterinären sa att det var den äldsta hunden han sett. Din kusin var inte helt ärlig när han gav oss hunden.”

“Nej, nej, nej. Hunden var inte ens ett år när ni fick honom. Det vet jag med säkerhet.”

Anders blev sittande och stirrade ut. Gråa moln hade börjat att samla sig på himlen och de första regndropparna landade på vindrutan.

“Hallå, hör du mig.”

Anders satt tyst en stund innan han med grötig röst mumlade.

“Är du säker Bertil. Var hunden bara ett år när vi fick den?”

“Ja, hundra procent säker.”

Han kände sig bedövad, långt där borta hörde han sig bedyra att han skulle komma innan han tryckte bort samtalet. Någonstans hade han köpt in på att hunden var gammal. Varför skulle veterinären ljuga om det?

Den kvällen blev han liggande på soffan medan en film flimrade på teven utan att han registrerade det. Huset ekade tomt och mörkret i bröstet bara växte. Var Brant bara tre år. Hade veterinären lurat honom? Tankarna snurrade plötsligt allt snabbar tills han flög vrålände upp och kastade bord och stolar runt sig. Inte förrän teven slocknade efter att en stol träffat den kom han till sans och såg sig omkring. Andetagen var tunga och han drog med handen under näsan. Mekaniskt lämnade han vardagsrummet och gick till badrummet där han tvättade ansiktet. Vad hade hänt, höll han på att bryta samman? Efter studerat sig själv i spegeln en stund gick han till sitt rum där han sjönk ned på sängen och somnade. Sönnen var ryckig och drömmen så levande.

Ur skuggorna i skogen kom en ung kvinna med blont vågigt hår som nådde ned till svanken. Den gröna klänningen svepte runt hennes smidiga kropp när hon graciöst klev fram. Hon stannade en bit ifrån honom och betraktade honom med ett leende. Han visste redan när han såg henne vem hon var.

“Sara?”

Hon log och lade huvudet på sned.

“Anders.”

Han ryste till av välbehag. Rösten var len. Hon närmade sig tills hon stod framför honom. Lukten av björksav nådde honom och han kunde känna hur hon strök med sina fingrar längst hans arm.

“Kom till mig.”

Han satte sig upp och kände hur bröstet hävde sig. Ute var det fortfarande mörkt, men man kunde ana gryningen i fjärran.

“Sara”, mumlade han.

Kläderna flög på honom medan han skynda ut till fyrhjulingen. Han lyckades klara skogsvägen ned till Svartvattnet på mindre än femton minuter, även om det varit nära att han

skulle köra av flera gånger. Nu stod han vid åkerkanten. Gryningsljuset började jag bort skuggorna från den gamla infarten till huset på udden. Det var besvärligt att ta sig över plogfårorna med fyrhjulingen, men efter en stund kom han fram till kanten av den uråldriga skogen. Där stannade han och såg upp mot det fallfärdiga huset. I takkupans fönster fladdrade en låga. Han klämde in gasen och började kryssa sig fram på den gropiga och igenväxta uppfarten.

Efter någon minut rullade han in på gårdsplanen som var täckt med halvhöga knotiga björkar. Till höger skymtade resterna av en brunn. Bakom huset fanns en liten fallfärdig lagårdsbyggnad. Han stängde av motorn och klev av. Nu såg man tydligt lågan som dansade i en fotogenlampa bakom de smutsgrå gardinerna. Den gamla trappan upp till ytterdörren gnekade betänkligt när han tog det första steget upp, men den höll. Han fortsatte de resterande tre stegen innan han stod framför den vinda flagnade dörren. Handtaget gnisslade när tryckte ned det och en unken pust av mögel och fukt träffade hans ansikte när han klev in. I den lilla hallen fanns en trappa som försvann upp och en dörr in till själva huset. På golvet låg klädkrokarna och något som förmodligen varit en jacka. Han böjde sig ned och petade på den. I kragen, som var hel, fanns något som var skrivet. Han lyfte försiktigt upp den. Den luktade starkt av mögel, men det satt en lapp innanför kragen. Där i knappt läsbara bokstäver stod det Arvid. Han drog häftigt efter andan. Far. Han lät den åter falla på golvet och såg upp för trappan. Han tog ett djupt andetag. Den knarrade betänkligt för varje steg han tog. Han tände ficklampan på mobilen för att se upp till en liten avsats där han skymtade en dörr. Det pirrade i kroppen när han nådde avsatsen och andningen var kort.

Även detta handtag gnisslade när han tryckte ned den. Ett ljus som tycktes pulsera föll över golvet och han lutade sig fram och såg in genom springan. Det var en liten sovchammare med en dammig säng och ett rangligt flagande bord intill fönstret. På den stod en gammal fotogenlampa och brann. Han klev in och närmade sig sakta lampan. Den var täckt med spindelväv och tycktes flämta. Utan att förstå varför sträckte han fram handen och vred upp veken. Lågan växte och slutade flämta. Bordet lyste upp i vitt under lampan. Han vred på huvudet. Dammet och spindelväven var borta. Rummet var pryddligt och städat när han såg sig omkring för att med ett kraftigt andetag stanna vid sängen. Kvinnan från drömmen låg där i sin gröna klänning och sov. Han såg ned på sina händer som skakade och skulle just börja gå mot dörren igen när hon slog upp sina ögon och såg på honom. Ett leende kom över hennes läppar.

“Anders, du kom.”

Han tvekade i steget. Paniken varvades med en välbehaglig känsla. Hon satte sig upp och lade huvudet på sned.

“Jag har väntat på dig.”

“Va”, var allt han fick ur sig.

Hon log när hon reste sig upp och gick fram till honom och strök honom över kinden.

“Jag är alldeles ensam här. Jag behöver en man.”

Han svalde och kände hur torr han var i munnen. Hon passerade honom och öppnade den vackert blåmålade dörren och började gå ned för trappen.

“Det är inte lätt för en ung kvinna att klara av en gård alldeles själv.”

Han blev stående för en stund innan han började följa efter henne. Trappan var ren och målat i vitt. Nere i hallen var lukten av mögel och fukt ersatt med lukten av eldad ved och kaffe. Hon öppnade dörren in till huset och de kom in i ett litet hemtrevligt kök. I vedspisen brann den en eld och på en av plattorna stod en kaffepetter. På den lilla bänken stod en emaljink med vatten och intill en skärbräda med bröd och en smörbytta. Ett råmande fick honom att se ut förbi de vackert broderade längderna som hängde i fönstret. Gården var ren från sly och i en liten hage intill den vacker rödmålade ladugården gick två kor och betade. På andra sidan av ladugården skymtade man strandkanten och vackert blått vatten som krusade sig i vinden.

Sara skar till några skivor från brödet och smörade dem, för att sedan hälla upp två koppar kaffe som hon ställde på en bricka. Innan han hann säga något passerade hon leende honom och försvann ut i hallen igen. Efter en stunds tvekan följde han efter. När han steg ut på trappan blev han stående. Hans fyrhjuling stod kvar, men nu på en välkrattad grusgång. Den förtvinande skogen hade förvandlats till en prunkande skog av hägg, lönnar och björkar. Han kunde höra hur vinden lekte i bladverken. Den gröna klänningen försvann runt knuten och han vaknade till liv.

“Sara.”

Han kom runt hörnet och hon hade stannat med brickan i handen med ett leende.

“Kom Anders, jag har en perfekt plats nere vid vattnet där vi kan dricka vårt kaffe.”

Hennes klänning böljade i vinden och han kunde skymta hennes skuldror när hon vände sig om och började gå mot stranden. Bara för någon sekund, men han såg det tydligt. Bark. Han flämtade till och ruskade på huvudet. Tveksamt följde han efter henne ner mot sjön där hon slog sig ner på gräset intill strandkanten. Han stannade upp bakom henne och studerade hennes nacke, men han kunde bara se vanlig hud. Hon klappade på marken intill sig och långsamt satte han sig ned. Hon räckte honom koppen med kaffet. Lukten var magiskt och han smuttade försiktigt. Smaken väckte minnen till liv. Med far på jakt. Sittande en kylslagen höstmorgon vid en lägereld medan kokkaffet puttrande i pannan. Då han var som lyckligast. Han kände hennes hand på sin. Hennes gröna ögon fyllde honom.

“Stanna hos mig.”

Han flämtade till. Hjärtat slog hårt i bröstet. I bakhuvudet mindes han gården. Allt som hans far hade gjort för dem. Han skakade på huvudet.

“Jag kan inte. Gården.”

Han tystnade när han först såg sorgen i hennes ögon som sedan sakta förvandlade till vrede.

“Han lovade.”

“Vem?”

“Din far lovade att det skulle bli vi två.”

Han höjde sina händer som för att mota bort henne, men stannade i rörelsen. Han vände på sina händer, studerade dem. De som var valkiga och ärrade efter flera års hårt arbete. Nu var de släta och unga. Hon såg det och vreden i ögonen försvann. Hon tog dem i sina händer.

“Se, du har din ungdom igen.”

Han skakade på huvudet.

“Det här är en dröm.”

Hon lade huvudet på sned.

“Möjligen är det en dröm. Det står dig fritt att gå, men jag tar din gård ifrån dig.”

“Gården ifrån mig?”

Hon lade sin hand på hans kind.

“Det som jag har givet kan jag också ta åter.”

Sedan blev allt svart.

Han vaknade liggande på sängen. Han satte sig långsamt upp och såg sig runt. Minnena från drömmen var i en dimma, endast fragment nådde honom då och då. Bilder av en vacker kvinna i grön klänning. Den gamla gården i sin prakt. Han kliade sig i huvudet. Det måste vara stressen och saknaden som fick honom att tappa allt.

Långsamt reste han sig och gick på stela ben ut från rummet. Han stannade till och såg in mot vardagsrummet som låg i ruiner. Minnet från hans anfall kom över honom och han kände ångest i bröstet. Han vände bort blicken och gick in i köket. Där blev han stående vid fönstret. Där på gräsmattan stod fyrhjulingen parkerad med lera upp till styret. Han vände sig mot hallen och såg stövlarna som även de var täckta med lera.

Efter frukosten städade han upp i vardagsrummet och kastade ut alla trasiga möbler i en hög intill bron. Efter det duschade han av sig snabbt och tog på sig arbetskläder. Än var det mycket kvar att göra och drömmen blev mer en dimma i det förgångna. Nu skulle han driva vidare sin fars verk.

Valtran brummade i gång och vaggade ut från vagnhallen med harven och såmaskinen hängande bak. Nu skulle Svartvattnet sås. Färden genom skogen var mer trolsk än vanligt. Rådjur och skogshöns vart han än såg och en räv smet in i snåren framför traktorn. Det var som naturen var koncentrerad till just hans skog. Han vaggade ut på åkern och ägnade inte det gamla huset där långt bakom den urgamla skogen någon uppmärksamhet. All fokus låg på åkern.

När han började sin näst sista sväng hade den urgamla skogen börjat att kasta långa skuggor ut över åkern. Valtran vaggade in i den och hostade till. Kylan som kröp in i hytten fick honom att rysa till. Larmlamporna lyste upp som en julgran och så skrek det till i motorn och så dog den. Anders svor en lång harang samtidigt som han slog upp förardörren och hoppade ned. Kylan vred sitt grepp om honom och han ramlade om kull. På en gång insåg han att han befann sig i fara och började på alla fyra kravla sig ut från skuggan. Värmen omslöt honom och han rullade över på rygg och flämtade. Han höll handen för att skymma solen, men stelnade till. Handryggen var full av leverfläckar. Han stirrade snabbt på sin andra hand och såg samma där.

Minnets av hur Brant hade haltat ut från skuggorna innan han ramlade ihop fick det att isa i ådrorna. Vad är det som händer? En kraftig smäll fick honom att rygga till. Ena bakdäcket på traktorn hade exploderat. Härifrån såg gummit ut att åldrats så att det bildats sprickor. Han skakade på huvudet och drömmen blev med ens klarare.

Han kom på fötter och började gå i rask takt mot skogsvägen hem. Höger knä värkte och han började halta medan han försvann in i skogen. Det tog honom nära en timme att vandra hela vägen hem och där sjönk han ned på trappan medan han andades tungt. Han stödde huvudet i händerna samtidigt som han kände hur mobiltelefonen vibrera till i fickan. Efter några sekunder slet han upp telefonen. Det var ett mejl från försäkringsbolaget. Han böjde bak huvudet och såg upp mot molnen som gled fram i sakta majestät. Tankarna rusade för att sakta åter ta sitt fokus på gården. Han såg på telefonen en stund innan han öppnade meddelandet.

Trots flera påminnelser så har ingen betalning inkommit för era försäkringar. Härmed informeras ni om att de samtliga nu är annullerad.

Han blinkade med ögonen. Vilka påminnelser? Hur blev det i så fall med Valtran. Han reste sig och började gå mot vagnhallen samtidigt som han kände lukten av rök. När han vände sig om såg han på håll hur grå rök steg upp från hans skog bortom de södra ängarna. Den som han skulle avverka nästa vinter. Det vibrerade åter i fickan. Han tog frånvarande upp telefonen medan han försökte förstå det han såg. Ett nytt meddelande syntes i displayen medan han slog numret till SOS. Efter det sprang han fram till fyrhjulingen och försökte starta den, men den klickade bara. Nya svordomar och sedan en snabb marsch mot branden. På håll kunde han höra larmet från ortens brandstation.

Fler brandbilar svängde in på skogsvägen och stannade vid brandbefålet som dirigerade dem vidare. Anders stod hjälplös och såg på. Värken i knäet tilltog. Gustavssons bil bromsade in och han hoppade ut och stannade till när han såg Anders.

“Hur mår du?”

Anders skakade på huvudet. Gustavsson studerade honom noga.

“Fanken Anders. Du ser ut att åldrats tjugo år.”

“Kan inget annat när skogen brinner.”

Gustavsson rynkade pannan för att sedan se åt det inferno som tornade upp sig. Fyra brandkårer var på plats och två till var på väg.

“Du är väl försäkrad?”

“Fullförsäkrad.”

“Då går du inte lottlös i alla fall.”

En brandman dök upp från skogen bärandes på två bränsledunkar. Han höjde dem över huvudet.

“Nu vet vi vad som startade branden. Någon har hållt ut bensin och tänt på. Det finns spår efter en fyrhjuling ute på myren intill.”

Brandbefälet beordrade brandmannen att ställa undan dunkarna tills polisen kom. Gustavsson skakade bekymrat på huvudet.

“Skulle någon ha tänt på?”

Anders stod som fastfrusen. Långsamt drog han upp telefonen och öppnade meddelandet. Det var från banken.

“Det saknas likvida medel för era betalningar.”

Han stirrade på meddelandet en stund innan han letade fram revisorns nummer och slog det. Han nåddes av en felton och att numret saknar abonnent. Drömmen blev allt klarare och han såg sig om. Nu hade polisen dykt upp och samtalade med brandbefälet som pekade på dunkarna och sedan på Anders. Polisen såg på honom en stund innan han började följa efter brandmannen som kommit med dunkarna, in i skogen. Det var något som fattades. Något var fel. Far hade inte berättat allt. Då kom brevet upp i huvudet. Den som låg i lådan.

Han vände sig mot Gustavsson.

“Kan du köra mig hem?”

“Nu?”

“Jag måste kolla upp något. Jag kan ändå inget göra här just nu.”

Han sjönk ned på golvet lutad mot dörren med brevet i handen. Han hade läste den för tredje gången. Var hans far verkligen galen? Han slöt ögonen och mindes drömmarna. Besöket vid gården. Kvinnan i den gröna klänningen. Han mindes hennes ord. *Det som jag har givet kan jag också ta åter.* Även om det var galenskap kunde han inte annat än att acceptera det. Allt skulle kunna förklaras utifrån det. Han kände hur tårarna kom och lutade huvudet mot dörren. När Sara avslöjat för hans far att hon var ett skogsrå hade han blivit rädd och flytt hem. Hon hade i ren vrede kastat en förbannelse över skogen. Att den skulle sluka allt i ett åldrande mörker. När han förstod faran hade han förhandlat med henne och givet henne en gåva, hans förstfödde. Hon accepterade gåvan och gav honom möjlighet att hindra mörkret från att sprida sig och lovade honom framgång med gården. Det var varför hans far plöjde åkern dagen som solen stod som högst. För att hindra skogen från att sprida sig. Därför använde han den gamla traktorn. Det var den som tålde skuggorna. Allt kunde nu ställas till rätta för ett pris. Hans liv till henne.

Han hörde en bil svänga in på gården. Han reste på sig och tittade ut genom fönstret. Det var polisbilen. De båda poliserna klev ut och tittade länge på fyrhjulingen innan de började gå mot vagnhallen. Anders förstod vad de skulle finna. På hyllan för bensindunkar skulle det finnas två tomma platser. Han skulle bli fälld för försäkringsbedrägeri. Kontot dränerat och en trasig traktor utan försäkring.

Han reste sig upp och klev tungt ned för trappan och klev med en suck ut på bron. Poliserna försvann in i vagnhallen och han klev ned på grusgången och började gå ned mot skogsvägen till Svartvattnet. Han kunde inte minnas att skogen varit så mörk och kall. Han nådde fram till åkern och sjönk ned på knä. Den urgamla skogen hade börjat att krypa ut på åkern medan han såg på. Med ens var han på benen och sprang över fältet. Infarten låg i linje med solen och inga skuggor låg över vägen. Han stannade till och vände sig om. Han såg på allt som varit hans, huset som man kunde skymta längre bort, röken som visade vart hans skog låg. Allt som nu skulle tas ifrån honom, allt som fanns kvar fanns i slutet av vägen han stod vid. Han såg upp mot himmelen.

“Är du nöjd nu Far?”

Bertil svängde in på gården. Där blev han sittande och trumma på ratten en stund innan han med ett kort svordom öppnade bildörren. Telefonsamtalet från Gustavsson hade varit oroväckande. Han pratade om misstänkt försäkringsbedrägeri och att Anders var försvunnen. Polisen hade genomsökt skogen, men inte funnit något. Men han visste precis vart han skulle söka. Som liten hade han smugit efter sin 13 årige bror när han var på friarstråt ned till Svartvattnet, det var där han tänkte leta. Han började han resolut gå mot skogsvägen. Solen sken på honom genom grenverket och djurlivet frodades runt honom. Med tiden övergick skogsvägen mer till att vara en stig som slutligen löpte ut på uddens spets intill Svartvattnets blåa yta. Han blev stående och såg sig om. Vattnet kluckade lätt mot strandkanten. Mitt på sjön simmade ett svanpar med sina ungar i ett streck efter sig. Han sjönk ned på ett vindfälle och skakade lätt på huvudet. Allt var precis som den kvällen när han smugit efter sin bror.